

SPROGMUSEET

Redaktør: Ole Stig Andersen

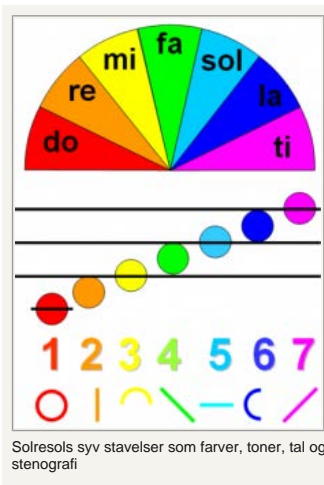
Solresol og Athanasius Kircher

 Af [Ole Stig Andersen](#) 15. juni 2009 • I kategorien [Plansprog](#)

Kunstsproget *solresol* – hvis opfinder *Jean-François Sudre* (1787-1864) blev nomineret til [ig-nobels lingvistiske fredspris](#) af Peter Bakker her på Sproguseet for et par uger siden – er en fantastisk konstruktion.

Samtlige ord er bygget op af kun syv stavelser (*do, re, mi, fa, sol, la, si* (eller *ti*)), og sproget kan derfor fx nynnes, spilles på violin som Sudre gjorde, gengives som tal eller vises som farver, foruden naturligvis skrives og udtales som almindelige gammeldags sprog.

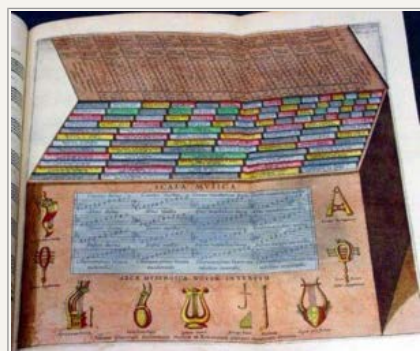
[Lingvistbloggen](#) har fundet [en seks minutters video](#) på YouTube (se nedenfor) der viser lidt af solresols fantastiske og surrealistiske mangesidethed. Det er den berømte balkonscene fra Shakespeares kærlighedstragedie *Romeo og Julie*, 2. akt, 2. scene (kan høres på [engelsk her](#) og læses på [engelsk her](#)).

Solresols syv stavelser som farver, toner, tal og stenografi

Læg mærke til at Julie og Romeo ikke synger teksten, de reciterer den bare på toner der så vidt jeg kan gennemskue ikke har noget med solresol at gøre. Derudover bliver solresol spillet på harmonika og klarinet (?), opregnet som tal, vist på hånden og delt ud som farvede A4-ark.

Optagelsen stammer fra [stiftelsen](#) af *Athanasius Kircher Society* i New York, januar 2007. Selskabet ser desværre ikke ud til at fungere mere, det er i hvert fald forsvundet fra internettet. Det er/var opkaldt efter den tyske jesuit [Athanasius Kircher](#) (1602-1680). *Romeo og Julie* blev skrevet en seks-syv år før Kircher blev født.

Kircher var et renaissancegeni der interesserede sig for alting, stort og småt, nært og fjernt. Han vidste alt muligt om hele verden, en altnuligforsker, - filosof og fantast.

Blandt de utallige vidt forskellige emner han var sin tids førende ekspert i, var studiet af klassiske sprog som kinesisk, koptisk og ægyptiske hieroglyffer.

Han studerede også vulkaner, fossiler og medicin og opfandt en lang række instrumenter, fx *laterna magica* og megafonen.

Stort set alle Kirchers teorier var forkerte, men han var en

Seneste sprognyheder

17/12	Snebajer og nytårsskrald: Juleord kan slås op i netordbog - Jubii www.jubii.dk
24/11	Meet the Last Speaker of a Dying Language video.nationalgeographic.com
11/11	Hit med sproget: Nu vil forskerne have fingre i dine huskesedler - Politiken.dk politiken.dk
1/10	Jørn Lund: Danmark er et grammatisk uland, og vores klapjagt på maniora gør det værre - Politiken.dk politiken.dk
30/9	Ny dansk forskning rokker ved vores forståelse af grammatik - Politiken.dk politiken.dk
7/2	UNPO: Brittany: Breton Language to be Taught at Harvard unpo.org
6/2	American soft power has helped this Kenyan man's efforts to ensure a future for his mother tongue www.pri.org
3/2	Group paint over Victoria's name on Cork street signs www.eveningecho.ie
2/2	Gullah Geechee: Descendants of slaves fight for their land - BBC News www.bbc.com
1/2	Indigenous education: We revisit a trailblazing Top End bilingual maths program - Science News - ABC News (Australian Broadcasting Corporation) www.abc.net.au

FLERE NYHEDER >>>

Verdens sprog på Sproguseet.dk på et større kort

Mere i kategorien 'Plansprog'

Otto Jespersen og ido
 Otto Jespersen og esperanto
 Otto Jespersen og volapük
 Vilhelm Thomsen og fællessproget

Nye kommentarer

Ruben Schachtenhaufen til Er det forkert at splitte sammensatte ord?
 Niels Larsen-Ledet til Er det forkert at splitte sammensatte ord?
 william fich til Jødiske efternavne
 Jens Michael Kofod-Hansen til Nytårfortsæt
 Jens Michael Kofod-Hansen til Nytårfortsæt
 Herluf Hansen til Ded borriijnholmska måled
 Arturo til Hebraisk: Et genoplivet sprog eller et nyt sprog?
 Yunus til Two Turkish Loanwords in Swedish

Kirchers komponistmaskine

storslået forsker,
en af de sidste der

forsøgte at vide **alting**, og hans vilde og praktiske fornuft, teoretiske troloshed og interesse for det kuriøse har gjort ham aktuel igen i disse postmoderne tider efter 300 års rationalisme.

At opføre Shakespeare på solresol i Kirchers selskab er helt og aldeles passende.

Kirchers babelstår

Læs også:

1. [Nominees and candidates for Ig Nobel prizes in linguistics](#) [Maskinoversættelse til dansk her] In an earlier message we wrote about the Ig Nobel prizes, and the five prizes awarded to linguistic research in the first 18 years of their...
2. [Ig Nobel prizes for linguists?](#) [Maskinoversættelse til dansk her] Since 1991, a strange ceremony takes place in Massachusetts, USA. Ten Ig Nobel prizes are given out by Nobel laureates, and organized by the journal Annals...
3. [Melodi Grand Prix: Stem på et sprog i aften](#) SomBy fra Finland er dette års samiske deltager i Liet. De ligner et jøjkor, men det er et rockband. I aften, lørdag den 31. oktober, afholdes det sjette 'alternative' europæiske...
4. [Europas små sprogs Melodi Grand Prix 2010](#) Liet 2010's plakat på bretonsk I morgen aften, lørdag den 27. afholdes det syvende 'alternative' europæiske Melodi Grand Prix i An Oriant i Breizh, eller på fransk, og dermed dansk....

Tagget med: [Babel](#), [ig nobel](#), [konkurrencer](#), [Musik](#), [Plansprog](#), [priser](#), [Shakespeare](#), [Sjov](#), [solresol](#), [teater](#)

3 kommentarer

Peter Bakker

15. juni 2009 • 23:06

Det er fantastisk. Det er vel lidt absurd at se på når man ikke ved at man i alle "modaliteter": ord, tone, farver – bare taler normalt.

Kan du ikke forklare lidt bedre hvordan det virker?

Peter Bakker

Svar

Ole Stig Andersen

16. juni 2009 • 00:10

Jeg har jo ingen erfaringer med solresol i praksis (og jeg har mine tvivl om der overhovedet er nogen der kan sproget), men jeg kan da henvise til Boleslas Gajewskis *Grammar of Solresol* fra 1902 hvis næstsidste kapitel handler om "Different ways of communicating". Den er på nettet http://mozai.com/writing/not_mine/solresol/#comm

Heraf fremgår det forresten at Sudre også udviklede det til et blindesprog, ved at koble de syv stavelser til syv steder på hånden, som man så kan kommunikere med ved berøring.

Solresol er et a priori-sprog hvis gloser bygger på en (forhåbentlig udtømmende) logisk klassificering af verden, som ikke har ret meget at gøre med den metaforiske måde levende mennesker inddeler verden på. Derfor kan jeg ikke forestille mig at man kan bruge solresol noget videre til kommunikative formål, men jeg kan i høj grad se et kunstnerisk potentiale.

Og forsøgene på at skabe en a priori-forståelse af verden er jo også filosofisk interessant, se fx Kirchers samtidige John Wilkins der havde held til at opdele hele tilværelsen i 40 forskellige grundslags. Der havde Sudre jo på forhånd begrænset sig til syv!

Umberto Ecos *The Search for the Perfect Language* er en meget interessant beretning om den slags bestræbelser.

<http://www.amazon.com/Search-Perfect-Language-Making-Europe/dp/0631205101>

Svar

Ole Stig Andersen

16. juni 2009 • 00:44

Solresol har en indbygget synæstesi, ordene kan uden besvær udtrykkes på mange visuelle, auditive og taktile måder.

Sonstige til Den Danske Ordbog på nettet

Mads Haupt til Er det forkert at splitte sammensatte ord?

Artikler om

aktuelle sprog Alfabeter Anmeldelser arabisk

Biblen bogstaver børn Danmark **Dansk** Dialekter

engelsk esperanto Formidling fransk identitet

konsonanter Medier modersmål Musik Navne norsk **Ord**

ordbøger ordforråd oversættelse Plansprog religion

romanske sprog **RUSSISK** Sjov skriftsprog sprogdød Sproggeografi

sprogkort **Sprogpolitik** sprogteknologi

svensk truede sprog tv tyrkisk tysk **Udtale**

Underholdning video vokaler

Arkiv	Resources
januar 2015	Ethnologue: Languages of the World
december 2014	Forvo – All the Words in the World. Pronounced.
november 2014	LL-Map: Language and Location
maj 2014	Minority Rights Group
marts 2014	Omniglot. Writing Systems and Languages of the World
februar 2014	UNESCO Atlas of the World's Languages in Danger
oktober 2013	World Atlas of Linguistic Structures (WALS)
august 2013	
marts 2013	
januar 2013	
december 2012	
november 2012	
oktober 2012	
september 2012	Bogstavlyd
juli 2012	Dansk sprognævn
juni 2012	Den danske ordbog
maj 2012	Dialekt.dk
april 2012	dk.kultur.sprog
marts 2012	Korpus.dk
februar 2012	Nye ord i dansk på nettet (NOID)
januar 2012	Ordbog over det danske sprog
december 2011	Ordnet. Dansk sprog i ordbøger og korpus
november 2011	Sproget.dk
oktober 2011	Svenska Akademien
september 2011	Ø (Schwa.dk)
august 2011	
juli 2011	
juni 2011	
maj 2011	
april 2011	
marts 2011	
februar 2011	
januar 2011	
december 2010	
november 2010	
oktober 2010	
september 2010	
juni 2010	
maj 2010	
april 2010	
marts 2010	
februar 2010	
januar 2010	
december 2009	

Jeg forestiller mig at hvis man kan sproget, har man en vild frihed til at hoppe og springe fra den ene sansemodalitet til den anden, og til det ene øjeblik at anbringe budskabet fx i udtalte stavelser mens den melodi man bruger er ikke-kommunikativ. For så i det næste at bytte om, og pludselig er det melodien der indeholder meningen mens de udtalte stavelser er meningstomme. Forestiller jeg mig altså :-)

Jeg forestiller mig også et gardin med tre farvede striber. Der så svarer til tre stavelser der har en betydning, og til tre toner der kan synges. Det bliver næsten helt levende, det gardin!

Og min beostær der sidder der og fløjter. Den kan jo tale, den fugl!

I det hele taget en syret verden.

Svar

november 2009
oktober 2009
september 2009
august 2009
juli 2009
juni 2009
maj 2009
april 2009
marts 2009

Skriv en kommentar

Navn (kræves)

E-mail (kræves)

Hjemmeside

Send mig en e-mail når der kommer flere kommentarer.